

Motion om systematisk inventering och tillsyn av enskilda avloppslösningar i Norrtälje kommun – för bättre hälsa, miljö och för att förebygga LAV 6.

Bakgrund:

Norrtälje kommun har cirka 30 000 enskilda avlopp, vilket är flest i landet. Näst flest har Värmdö kommun med cirka 16 000. Idag ställs höga krav på kvaliteten på enskilda avlopp med hänsyn till hälso- och miljöskäl. Samtidigt finns en mängd högteknologiska lösningar för både enskilda och gemensamma VA-lösningar, vilket en kommun med Norrtäljes demografi behöver bejaka.

Andra kommuner, såsom Vara och Värmdö, ligger längre fram i inspektion och tillsyn – inte för att sätta onödig press på fastighetsägare, utan för att säkerställa att avloppslösningarna är tillräckligt bra och för att förebygga att områden blir LAV6 med tillhörande tvångsanslutningar. Dessa kommuner har ett systematiskt förebyggande arbete där inventering sker områdesvis, något som Norrtälje kommun bör ta lärdom av.

I Vara kommun har man exempelvis skickat ut information till fastighetsägare med en tidsfrist på ett år för att åtgärda eventuella brister. Kommunen har också arrangerat informationsmöten och tillhandahållit broschyrer om lagstiftning och tekniska lösningar. Förankring och kommunikation har varit centralt genom stormöten där fastighetsägare fått information om vikten av rening av avloppsvatten.

Värmdö kommun har under en längre tid och fortsatt bedrivit ett strategiskt arbete för att inventera och förbättra enskilda avlopp. Arbetet har genomförts systematiskt, med en metodik som utgår från kommunens mer centrala delar och successivt rört sig utåt till Skärgården. Genom ett nära samarbete mellan VA- och planavdelningen har VA-planeringen, även för enskilda lösningar, integrerats i den kommunala strategin för en hållbar och långsiktig utveckling. För att säkerställa samma långsiktighet och effektivitet i arbetet med enskilda avlopp bör en motsvarande koppling göras till Norrtälje kommuns befintliga VA-planer.

Därför föreslår Sverigedemokraterna Norrtälje en utredning om hur ett liknande arbete kan organiseras här, samt en analys av de ekonomiska konsekvenserna.

Förslag:

Vi föreslår att Norrtälje kommun utreder:

1. Införande av en metodisk tillsyn av enskilda avlopp

- Systematisk tillsyn där 5 % av alla enskilda avlopp inspekteras årligen.
- Anställning av fler inspektörer för att effektivisera tillsynen och förebygga brister.
- Analys av hur andra kommuner organiserat sitt tillsynsarbete och vilka metoder som varit mest framgångsrika.

2. Inventering och dialog i prioriterade områden

- Identifiering av områden med särskilt behov av åtgärder för att förhindra att de blir LAV6-klassade.
- Informationsmöten och broschyrer om lagstiftning, tekniska lösningar och kommunens roll i tillsynen.
- Möjlighet att införa tidsfrister för åtgärder, inspirerat av modellen i Vara.

3. Alternativa tillsynsmetoder och samverkansmodeller

- Undersöka möjligheten att använda en oberoende organisation för inspektion och rapportering till kommunen, exempelvis som vid livsmedelsinspektioner.
- Utredda hur samverkan mellan VA- och plansidan kan stärkas för att förbättra den strategiska planeringen och integreras i kommunens existerande VA-planer.
- Utreder förutsättningarna, kostnaderna och möjliga incitament för att främja inrättandet av gemensamhetsanläggningar på landsbygden för vatten och avlopp

Mot bakgrund av ovan yrkar Sverigedemokraterna:

Att: Norrtälje kommun utreder kostnaden och genomförandet av en systematisk, områdesvis tillsyn och inventering av enskilda avlopp, i enlighet med punkterna 1–3 och beskrivande text ovanför. Samt hur detta arbete kan integreras i kommunens befintliga VA-planer.

*För Sverigedemokraterna i Norrtälje
Kommunfullmäktige 2025-02-17
Andrea Kronvall
Karl-Göran Edberg*